

Grillig spanningsverloop in Sibelius door Segerstam

KLASSIEK ZaterdagMatinee. Radio Filharmonisch Orkest en Groot Omroepkoor o.l.v. Leif Segerstam. Solisten: Helena Juntunen (sopraan), Morten Frank Larsen (bariton), Hanne Fischer (mezzosopraan). Werken van Sibelius. Gehoord: 19/9 Concertgebouw. Uitzending op Radio 4: 22/9 (20.00 uur).

De Finse dirigent Leif Segerstam (65) is in meerdere opzichten een volstrekt unieke figuur. Met zijn gedrongen, corpulente gestalte en zijn enorme witte baard oogst hij als de jongere broer van de concertman. Daarnaast is hij ook nog eens de wereldkampioen symfonieën schrijven. Inmiddels heeft hij er al meer gecomponeerd dan Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert en Schumann bij elkaar. De teller staat per augustus 2009 op het verbijsterende aantal van tweehonderddertig. En dan omvat zijn oeuvre ook nog dertig strijkkwartetten, dertien vioolconcerten,

acht celloconcerten en wat al niet. Je vraagt je af waar hij de tijd vandaan haalt, naast zijn respectabele carrière als dirigent.

Segerstam was vanaf 1995 twaalf jaar chef van het Helsinki Filharmonisch Orkest, dat tussen 1892 en 1923 bijna alle symfonische werken van Jean Sibelius in première bracht, gedirigeerd door de componist zelf. Dus als je een geheel aan de muziek van Sibelius gewijd programma bedenkt, kom je vrijwel vanzelf bij Segerstam uit als de aangewezen dirigent.

In de Zaterdagmatinee leidde Segerstam in het Concertgebouw het indrukwekkend spelende Radio Filharmonisch en het dito zingende Groot Omroepkoor in een zelden gehoorde laat werk van de Finse meester: de complete toneelmuziek bij Shakespeares *The tempest* uit 1925. Daarna zou Sibelius alleen nog *Tapiola* schrijven en vastlopen in het zijn werk aan zijn *Achtste symfonie*. De laatste dertig jaar van

zijn leven zette hij treurig genoeg geen noot meer op papier.

De eerste zes minuten van *The tempest* zijn pure avantgarde. De woest op en neer bewegende chromatische harmonieën waarmee hij in de ouverture de storm evocert, lijken nog het meest op de micropolyfone stukken waarmee Ligeti in de jaren zestig furore maakte. En meteen daarna toont Sibelius met een uiterst eenvoudig, tonaal deeltje voor harmonium en harp de uiterste andere kant van het muzikale spectrum.

Het grillige spanningsverloop gedurende tachtig minuten zorgt ervoor dat deze *Tempest* als geheel niet bevredigt, maar de inzoomende luisteraar valt van de ene verbaazing in de andere.

Mezzosopraan Hanne Fischer was een prachtige Ariel. Ook bariton Morten Frank Larsen en sopraan Helena Juntunen zongen hun rollen volledig overtuigend.

PAR ZICGOG

ERIK VOERMANS